

PŘEDŠKOLNÍ PEDAGOGIKA

(program kurzu pro PS 2004)

ÚPV FF MU, Milada Rabušicová

(1) 30. 9. 2004

Vymezení témat, literatura, zadání seminárních prací, informace o OMEP a o dalších organizacích zabývajících se předškolní výchovou, informace o Národní zprávě o péči a výchově předškolních dětí v ČR pro OECD.

(2) 7. 10. 2004

Vývojová pedagogika: 0 – 3 (různé oblasti vývoje podle příslušného věku).

(3) 14. 10. 2004

Vývojová pedagogika: 4 – 6 (různé oblasti vývoje podle příslušného věku).

(4) 21. 10. 2004

Individuální práce na seminárních úkolech, možnost společné návštěvy MŠ a ZŠ Pramínek.

(5) 4. 11. 2004

Individuální práce na seminárních úkolech, možnost společné návštěvy MŠ a ZŠ Pramínek.

(6) 11. 11. 2004

Kognitivní rozvoj a učení předškolního dítěte v klasických teoriích (Montessoriová, Piaget). Současné názory na učení a rozvoj předškolního dítěte a jejich realizace (Gardner, na příkladu programu „Začít spolu“).

(7) 18. 11. 2004

Význam hry pro kognitivní, emocionální a sociální rozvoj a rozvoj řeči, podpora ze strany dospělých, hračka pro dítě předškolního věku.

(8) 25. 11. 2004

Počátky institucionální předškolní péče (Svoboda, Froebel), vývoj ve 20. století u nás. Současný stav institucí pro děti předškolního věku u nás, institucionální a (versus) rodinná péče o předškolní dítě v současnosti a možnosti řešení tohoto vztahu. **Termín odevzdání seminárních prací.**

(9) 2. 12. 2004

Z výsledků mezinárodního výzkumu OECD o předškolní péči a výchově (ve srovnání s ČR).

(10) 9. 12. 2004

Prezentace výsledků individuálních návštěv předškolních institucí.

(11) 16. 12. 2004

Prezentace výsledků individuálních návštěv předškolních institucí.

Prezentace seminárních prací – kontroverzní otázky pedagogiky předškolního věku: učení cizím jazykům, sexuální výchova, mediální výchova, příprava dítěte na vstup do školy a případné další. Hodnocení a shrnutí kurzu.

Seminární práce (výběr ze dvou možností):

1. Zaznamenat podmínky a systém práce vybrané mateřské školy nebo jeslí. (možnosti: MŠ a ZŠ Pramínek, Bystrc, Waldorfská MŠ Božetěchova, MŠ pro děti s respiračními obtížemi Slavíčkova, Lesná, Montessoriovská MŠ, MŠ se zaměřením na výtvarnou výchovu, Žižkova, soukromá MŠ Jiráskova, soukromá jazyková MŠ p. Tomkové, jesle Stamicova 9, Kohoutovice, venkovská MŠ, ...).
2. Zvolit jedno z „kontroverzních témat“ pedagogiky předškolního věku a zpracovat na základě literatury, vlastních názorů, případně zkušeností z realizace.

Doporučená literatura ke kurzu Předškolní pedagogika:

- ABC rodinné výchovy 1. Dítě předškolního věku. SPN, Praha 1969.
- Andersonov, Fischgrundov, Lobascherov: Dobrý start do školy. Portál, Praha 1993.
- Dostál, A. M., Opravilová, E.: Úvod do předškolní pedagogiky. SPN, Praha 1985.
- Gruneliusová, M. E.: Výchova v raném dětském věku. Praha 1994.
- Jeřábková, B: Mateřská škola jako životní prostor. MU CDVU, Brno 1993.
- Kolláriková, Z., Pupala, B.: Předškolní a elementární pedagogika. Portál, Praha 2001.
- Melhuish, E. C.: Předškolní péče a výchova: poučení z 20. pro 21. století. *Pedagogika*, 4, 1993.
- Monatová, L.: Předškolní výchova. SPN, Praha 1985.
- Monatová, L.: Předškolní pedagogika. SPN, Praha 1988.
- Národní program rozvoje vzdělávání v České republice. Bílá kniha. MŠMT, Praha 2001.
- Národní zpráva o stavu předškolní výchovy, vzdělání a péče o děti předškolního věku v České republice. MŠMT, Praha 2000.
- Opravilová, E.: Dítě si hraje a poznává svět. SPN, Praha, 1988.
- Opravilová, E.: Otazníky předškolní výchovy. *Pedagogika*, 3, 1992.
- Předškolní výchova a primární vzdělávání v zemích Evropské unie. ÚIV, Praha 1996.
- Rabušicová, M: Péče o děti v mezinárodním srovnání. *Předškolní výchova*, červen 1991-92, roč. 46, 10.
- Rámcový program pro předškolní vzdělávání. MŠMT (Výzkumný ústav pedagogický), Praha 2001.
- Starting Strong. Early Childhood Education and Care. OECD, Paris 2001.
- Zelinková, O.: Pomoz mi, abych to dokázal. Pedagogika Marie Montessoriové a její metody dnes. Portál, Praha 1997

Časopisy:

Informatorium 3 – 8 (Praha)

Předškolní výchova (Bratislava)